

DERINIMO PAŽYMA
DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS NUTARIMO „DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2003 M. GRUODŽIO 22 D. NUTARIMO NR. O3-116 „DĖL ATSKIRŲ ENERGIJOS IR KURO RŪŠIŲ SĄNAUDŲ NORMATYVŲ BŪSTUI ŠILDYTI IR ŠALTAM VANDENIUI PAŠILDYTI“ PAKEITIMO IR IŠDĖSTYMO NAUJA REDAKCIJA“ PROJEKTO DERINIMO

2018-10-08

Eil. Nr.	Išvados, pasiūlymai ir pastabos	Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai, komentarai bei pataisytų punktų siūloma redakcija
1.	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija 2018-05-25 Nr. (15.4-35)SD-3007	
1.1.	<p>Manytina, kad nepasiturintys gyventojai patirs didesnę finansinę naštą už faktiškai sunaudotas energijos sąnaudas būstui apšildyti, o apskaičiuotas kompensacijos dydis jiems mažės, pvz., 5 aukštų namui, kuris pastatytas iki 1992 m., maksimalų energijos sąnaudų normatyvą būstui šildyti siūloma sumažinti apie 39 proc. (nuo 34 iki 20,7 kWh/m²). Atsižvelgiant į nepasiturinčių gyventojų materialinę padėtį, šie asmenys neišgalės susimokėti mokesčių už būsto šildymą, tokiu būdu didės jų išsiskolinimas.</p>	<p>Paaiškiname, kad Komisija, atlikusi šilumos vartojimo pastatuose analizę (2013–2014, 2014–2015, 2015–2016 m. duomenys), nustatė, kad šiuo metu galiojantys maksimalūs energijos sąnaudų normatyvai būstui šildyti neatitinka faktinio šilumos suvartojimo. Pvz., iki 1992 m. statybos 5 aukštų pastatų grupėje iš 6887 narinėjamų pastatų tik 2 viršija šiuo metu galiojančią maksimalų normatyvą šildymui 34 kWh/m². Faktinio šilumos suvartojimo neatitinkantys normatyvai neskatina vartotojų taupiai vartoti šilumą bei gerinti pastatų energinį efektyvumą.</p> <p>Pažymėtina, kad Komisijos preliminariais skaičiavimais, iki 1992 m. statybos 5 aukštų pastatų grupėje Projektu siūlomą maksimalų normatyvą šildymui (20,7 kWh/m²) potencialiai galės viršyti apie 10 proc. nagrinėjamos grupės pastatų, o normatyvus viršijantis šilumos kiekis vidutiniškai (mediana) sudarys apie 1,05 kWh/m².</p>
1.2.	<p>Atkreiptinas dėmesys, kad gyventojų teisė gauti kiekvieno mėnesio kredito ir palūkanų įmokos padengimą per kredito sutartyje nustatytą kredito grąžinimo laikotarpį yra nustatyta Įstatymo 8 straipsnio 8 dalyje. Įgyvendinant šią Įstatymo nuostatą, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. vasario 24 d.</p>	<p>Pažymime, kad vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai būstui šildyti turėtų atspindėti vidutinį tam tikros pastatų grupės šilumos suvartojimą šildymui. Šiuo metu galiojantys vidutiniai normatyvai neatitinka vidutinio faktinio šilumos suvartojimo šildymui pastatuose. Pvz., iki 1992 m. statybos 5 aukštų pastatų grupėje <u>šiuo metu galiojantis vidutinis normatyvus lygus 24,0 kWh/m², kai maksimalus</u></p>

	<p>įsakymu Nr. D1-174/A1-116 patvirtintas Kredito, paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti), ir palūkanų apmokėjimo už asmenis, turinčius teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją, tvarkos aprašas (toliau – Kredito apmokėjimo aprašas). Kredito apmokėjimo aprašo 6 punkte įtvirtinta, kad buto savininko teisė į kredito ir palūkanų apmokėjimą nustatoma šildymo ir nešildymo sezono metu. Šią teisę buto savininkas įgyja nustačius jo teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją pagal Komisijos skelbiamus vidutinius energijos ar kuro sąnaudų normatyvus, kurie taikyti iki daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo), esant standartinėms (nekoreguotoms) sąlygoms, ir energijos ar kuro kainas, galiojančias tą mėnesį, kurį buto savininkas kreipiasi dėl teisės į kredito ir palūkanų apmokėjimą nustatymo. Atsižvelgiant į tai, lieka neaišku, kaip bus nustatoma asmenų teisė į būsto šildymo išlaidų kompensaciją, apmokant kreditą ir palūkanas, bei kaip ir kada Nutarimo projektu siūlomi nauji normatyvai renovuotiems namams bus taikomi.</p>	<p><u>faktinis šilumos suvartojimas (87,5 imties procentilis) šioje pastatų grupėje sudaro tik 20,7 kWh/m², o vidutinis faktinis (mediana) – tik 16,6 kWh/m².</u></p> <p>Vadovaujantis Kredito apmokėjimo aprašo 6 punktu, buto savininko teisė į kredito ir palūkanų apmokėjimą buto savininkas įgyja nustačius jo teisę į būsto šildymo išlaidų kompensaciją pagal Komisijos skelbiamus vidutinius energijos ar kuro sąnaudų normatyvus, kurie taikyti iki daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo), esant standartinėms (nekoreguotoms) sąlygoms. Atsižvelgiant į tai, bei siekiant apsaugoti iki Projekto įsigaliojimo atnaujintų (atnaujinamų) daugiabučių namų nepasiturinčių gyventojų teisėtus lūkesčius, teisei į kredito ir palūkanų apmokėjimą šių pastatų nepasiturinčių gyventojų nustatyti gali būti taikomi iki daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) galiojantys normatyvai.</p>
1.3.	<p>Pastebėtina ir tai, kad vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai yra taikomi apskaičiuojant būsto šildymo išlaidų kompensacijas asmenims, kurie būstą apšildo kietu kuru. Sumažinus vidutines šilumos normas, būsto šildymo kietu kuru išlaidų kompensacijos nepasiturintiems gyventojams ženkliai sumažės arba jie iš viso praras teisę į kompensaciją. Atsižvelgiant į nepasiturinčių šeimų materialinę padėtį, manome, kad apsirūpinimas kietu kuru daugeliui nepasiturinčių šeimų taps didele našta.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Pakoreguotas Projekto 3 punktas ir išdėstytas taip:</p> <p>„3. Energijos ar kuro sąnaudos būstui šildyti, kurios gali būti kompensuojamos, neturi viršyti:</p> <p>3.1. pagal Metodikos 6.2 ir (ar) 9.2 papunkčius nustatytų maksimalių normatyvų dydžių, kai būstui šildyti suvartotas energijos ar kuro kiekis nustatomas vadovaujantis atsiskaitomaisiais energijos ar kuro apskaitos prietaisais;</p> <p>3.2. pagal Metodikos 6.1 ir (ar) 9.1 papunkčius nustatytų vidutinių normatyvų dydžių, kai būstui šildyti suvartotas energijos ar kuro kiekis nenustatomas atsiskaitomaisiais energijos ar kuro apskaitos prietaisais.</p> <p>3. Energijos ir (ar) kuro sąnaudos būstui šildyti, kurios gali būti kompensuojamos, neturi viršyti pagal Metodikos 6.2 ir (ar) 9.2 papunkčius nustatytų maksimalių energijos ir (ar) kuro sąnaudų normatyvų dydžių.“</p>

		<p>Atsisakyta vidutinių energijos ir kuro sąnaudų būstui šildyti normatyvų taikymo kompensacijoms apskaičiuoti, kai būstui šildyti suvartotas energijos ar kuro kiekis nenustatomas atsiskaitomaisiais energijos ar kuro apskaitos prietaisais. Tai reiškia, kad nepriklausomai nuo atsiskaitomųjų energijos ar kuro apskaitos prietaisų buvimo, nepasiturinčių asmenų kompensacijoms apskaičiuoti numatomi taikyti maksimalūs energijos ir (ar) kuro sąnaudų būstui šildyti normatyvai. Kietu kuru besišildančių nepasiturinčių asmenų kuro sąnaudos šildymui, nuo kurių skaičiuojamas kompensacijos dydis, neturės viršyti maksimalių (o ne vidutinių) kuro sąnaudų būstui šildyti normatyvų dydžių.</p>
--	--	---

Šilumos gamintojų ir konkurencijos skyriaus vyr. specialistas

Aleksandr Nasyr